

ОТЧЕТ

за дейността на Главна дирекция

„Инспекция за държавен технически надзор“ през 2014 год.

1. Извършени планирани и непланирани прегледи и проверки, свързани с осъществяването на технически надзор на съоръжения с повишена опасност

- Извършени са периодични технически прегледи на 15 648 бр. и 5134,68 км съоръжения с повишена опасност (СПО), от които:
  - ◇ парни и водогрейни котли – 431 бр., при планирани 427 бр.;
  - ◇ съдове, работещи под налягане – 1897 бр., при планирани 1498 бр.;
  - ◇ тръбопроводи за водна пара или гореща вода – 256 бр., при планирани 281 бр.;
  - ◇ газови съоръжения и инсталации за природен газ – 4202 бр. и 4281,82 км, при планирани 4319 бр. и 3901,23 км;
  - ◇ газови съоръжения и инсталации за втечнени въглеводородни газове – 1538 бр., при планирани 1758 бр.;
  - ◇ повдигателни съоръжения – 3529 бр., при планирани 4116 бр.;
  - ◇ асансьори – 3795 бр., при планирани 3331 бр.;
  - ◇ въжени линии – 68,86 км, при планирани 90,259 км.
  - ◇ нефтопроводи и нефтопродуктопроводи – 784 км, при планирани 623 км.
- Извършени са 1894 първоначални и 1025 извънредни технически прегледа на СПО.
- Заверени са 869 технически документации за СПО по чл. 35 от ЗТИП, от които 199 за ремонт, 602 инвестиционни проекта за разполагане на СПО в строежи и 68 за производство на съоръжения, за които няма наредби по чл. 7 от Закона за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП).
  - Проверени са 4797 обекта, в които се експлоатират СПО, при планирани 3057.
  - Служители на Главна дирекция „Инспекция за държавен технически надзор“ (ГДИДТН) са участвали в 349 държавни приемателни комисии на строежи, в които ще функционират СПО.

- Извършени са 504 проверки по сигнали и жалби, свързани с безопасната експлоатация на съоръжения с повишена опасност.
- Осъществени са 1613 непланирани дейности, свързани със съоръжения с повишена опасност – извънредни проверки, проверки на кандидати за получаване на лицензия за осъществяване на технически надзор на СПО и на кандидати за вписване в регистъра на лицата, извършващи дейности по поддържане, ремонтване и преустройство на СПО, изпитни комисии в курсове за придобиване на правоспособност, проверки, организирани от други държавни контролни органи, комисии и др.

2. Тематични и извънпланови проверки

2.1. Тематични проверки

2.1.1. Проверка на асансьори в болнични заведения за извършен технически надзор и осигурено поддържане

В изпълнение на т. Д.5.7. от Плана за действие на ДАМТН през 2014 г. инспектори от ГДИДТН на ДАМТН извършиха през м. март проверки на асансьори, експлоатирани в лечебни заведения за болнична помощ (болници – многопрофилни или специализирани болници за активно лечение (МБАЛ или СБАЛ); лечебни заведения за извънболнична помощ (центрове – диагностично-консултативни или медицински центрове (ДКЦ или МЦ); болници и центрове за рехабилитация и диспансери. Целта на проверките бе да се установи спазват ли се изискванията на Закона за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП) и Наредбата за безопасната експлоатация и техническия надзор на асансьори (НБЕТНА) по отношение на техническия надзор и осигуряването на поддържането на асансьорите от лица, вписани в регистъра по чл. 36, ал. 1 от ЗТИП. Приоритетно се извършиха проверките в големите болници за активно лечение и лечебни заведения за извънболнична помощ, в които асансьорите са подложени на най-голямо експлоатационно натоварване.

Особено внимание се обърна на експлоатираните в обектите асансьори с по-голяма площ на кабината, като на същите се извърши проверка за наличието на устройство за контрол на товара и дали същото работи. За асансьорите, които технологично нямат такова устройство и достъпа до тях не е ограничен (контролиран), се провери предприети ли са от ползвателите им възможните мерки за предотвратяване на претоварването – поставяне на ясно видими табели с указване на максималния брой пътници и товароподемността на асансьора и/или указание, че са предназначени само за използване за нуждите на лечебното заведение (от персонала) или с придружител.

При проверката са обхванати 155 лечебни заведения за болнична помощ и експлоатираните в тях 483 асансьора.

В резултат на проверките са дадени 42 задължителни за изпълнение предписания за отстраняване на нарушения на нормативно установените изисквания за безопасна експлоатация, които не застрашават пряко безопасността на експлоатираните асансьори и е разпоредено спирането от експлоатация на 3 асансьора поради констатираните при проверката им неизправности, непозволяващи по-нататъшната им безопасна експлоатация.

За констатирани нарушения на нормативно установените изисквания за безопасна експлоатация на асансьорите са съставени 2 акта за установяване на административни нарушения – съответно за наличие на вода в шахтната яма и за поддържане на асансьор от лице, което е заличено от регистъра на ДАМТН на лицата, извършващи дейности по поддържане, ремонтване и преустройство на съоръжения с повишена опасност.

Резултатите от проверката показват, че общото техническо състояние на проверените асансьори е добро. Лицата, поддържащи асансьорите, извършват редовно функционални проверки за изправността и действието на асансьорите и предпазните им устройства съгласно приложението на НБЕТНА в определените за това срокове (според инструкцията от производителя или най-малко веднъж на 10 дни) в съответствие с чл. 9, ал. 1, т. 2 и ал. 2 от НБЕТНА.

2.1.2. Проверка на обществено-обслужващи заведения за спазване на изискванията на Закона за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП) и наредбите по чл. 31 от закона по отношение на експлоатираните в тях газови съоръжения

В изпълнение на точка Д.5.4. от Плана за действие на ДАМТН за 2014 г. през второто тримесечие на 2014 г. от Главна дирекция „Инспекция за държавен технически надзор“ беше организирана и извършена проверка на обществено-обслужващи заведения за спазване на изискванията на Закона за техническите изисквания към продуктите и наредбите по чл. 31 от закона по отношение на експлоатираните в тях газови съоръжения. При организиране и извършване на проверките е потърсено съдействие от регионалните структури на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ (ГДПБЗН) към МВР, в резултат на което голяма част от проверките са извършени съвместно. Проверките са организирани и извършени в периода 16.04. – 16.06.2014 г., като са обхванати заведения за обществено хранене - ресторанти, механи, пицарии, заведения за бързо хранене и други такива обекти, имащи пространства, до които обществото има свободен достъп. Приоритетно са проверявани обекти, в които е възможно струпване на повече хора. При проверката са обхванати всички експлоатирани в заведенията за обществено хранене газови съоръжения и инсталации за природен газ и втечени въглеводородни газове, основно внимание е отделено на газовите уреди и бутилките за втечен въглеводороден газ пропан-бутан.

Проверени са общо 462 обекта на територията на цялата страна, от които: 222 ресторанта; 47 механи, гостилници, пицарии и бирарии; 125 заведения за бързо хранене като бистра, закувални, баничарници и др.; 46 хотела и хотелски комплекси; 22 обществено-обслужващи сгради (болнични заведения, училища, детски градини, спортни зали, търговски обекти и др.).

Проверени са експлоатираните в обектите 1096 съоръжения, от които: 946 газови уреди, 134 газови инсталации, 8 водогрейни котли и 8 съда, работещи под налягане за съхранение на втечен въгледороден газ пропан-бутан.

Основният акцент при проверките беше спазването от ползвателите на следните нормативно установени изисквания за безопасна експлоатация:

- регистрирани ли са съоръженията; извършени ли са им технически прегледи от орган за технически надзор;
- помещенията, чийто под е разположен по-ниско от нивото на околния терен и в които са разположени газови уреди, инсталации и бутилки за втечен въгледороден газ пропан-бутан, отговарят ли на изискванията, за да може в тях да се разположат такива съоръжения;
- местата, в които се съхраняват бутилки за втечен въгледороден газ пропан-бутан.

В резултат на проверката в 156 от обектите са констатирани 193 нарушения на нормативно установените изисквания за безопасна експлоатация на газови съоръжения и инсталации за природен газ и втечен въгледороден газ пропан-бутан, определени съответно в Наредбата за устройството и безопасната експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи и на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ и Наредбата за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на газовите съоръжения и инсталации за втечени въгледородни газове.

За установените нарушения са съставени на ползвателите на газови съоръжения и инсталации 60 акта за установяване на административни нарушения и са изпратени 68 покани на нарушители за съставяне и предявяване на актове. Наложени са общо 154 принудителни административни мерки на основание чл. 49, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗТИП, от които 106 заповеди и 48 писмени предписания. С 98 заповеди и 28 писмени предписания е разпоредено спирането на експлоатацията на 231 газови уреда и 6 газови инсталации, за които е установено, че не са регистрирани пред орган за технически надзор, респективно не са им извършени технически прегледи и проверки за установяване на годността им за безопасна експлоатация и съответствието им с изискванията на приложимите наредби по чл. 31 от ЗТИП, до регистрирането им пред орган за технически надзор. С 6 заповеди и 5 писмени предписания е разпоредено в 11 обекта да бъдат премахнати бутилки за втечен

въглеродороден газ, разположени в места и помещения, в които не се допуска разполагане и съхраняване на пълни или празни бутилки за газ в съответствие с чл. 102 от Наредбата за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на газовите съоръжения и инсталации за втечнени въглеродородни газове. Със заповед е спряна от експлоатация газова инсталация, за която е установено, че срокът на техническия ѝ преглед е изтекъл и не е извършен последващ такъв. Издадени са 11 писмени предписания за представяне на протоколи от проверка на изправното действие и настройката на предпазните клапани, обезопасяващи газови инсталации, и 9 писмени предписания за изпълнение на други технически мероприятия по поддържането на съоръженията. В два обекта е установено разполагане в затворени помещения на 4 газови уреда, които не са оборудвани със защита, предотвратяваща изтичане на газ при изгасване на пламъка на горелката им, т.е. предназначени са само за работа на открито и в инструкциите на производителите им за експлоатация се съдържа изричен запис, че са предназначени само за работа на открито - за същите с две заповеди е разпоредено спирането на експлоатацията и премахването им от помещенията.

В три обекта е установено, че се експлоатират общо 11 газови уреда, за които има издадени заповеди за спирането им от експлоатация при предходна проверка. На нарушителите е потърсена административнонаказателна отговорност за неизпълнение на принудителна административна мярка по чл. 49, ал. 1, т. 2 от ЗТИП.

Резултатите от проверката показват, че основна част от установените нарушения продължава да е свързана с неизпълнение от страна на ползвателите на газови съоръжения и инсталации на задължението им да регистрират пред орган за технически надзор съоръженията преди да ги пуснат в експлоатация, като по този начин създават предпоставки за възникване на тежки инциденти с този вид съоръжения. Практиката показва, че инцидентите са съпроводени с нанасяне на значителни материални щети, а често и с човешки жертви.

Като се има предвид фактът, че тази проверка е предшествана от две мащабни инспекции през последните две години, при които са разяснявани на ползвателите техните задължения, както и че голяма част от проверяваните обекти са били вече проверявани, прави впечатление явната незаинтересованост на ползвателите на газови съоръжения и инсталации от спазването на нормативно установените изисквания за безопасна експлоатация, въпреки наложените им при проверките санкции. В тази връзка явно налаганите при установените нарушения санкции (имуществени санкции и глоби) не смущават и не респектират ползвателите и те продължават с извършването на нарушения на изискванията за безопасна експлоатация, застрашвайки живота и здравето на своите клиенти.

Следва да се отбележи, че извършването от ГДИДТН на такива мащабни проверки има положителен ефект, тъй като се забелязва спад с 45 % при установените нарушения, спрямо тези от предходната проверка.

Предвид положителните резултати ГДИДТН ще продължава да извършва засилен контрол върху такива обекти, съвместно с ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“, ИА „Главна инспекция по труда“ и други заинтересовани държавни институции, за съблюдаване спазването на изискванията за устройството и безопасната експлоатация на съоръжения с повишена опасност, както и ще бъдат сериозно завишени санкциите срещу лицата и фирмите, които нарушават тези изисквания и застрашават живота и здравето на гражданите.

2.1.3. Засилен контрол на дейността на лицата, вписани в регистъра на ДАМТН по чл. 36, ал. 1 от Закона за техническите изисквания към продуктите като лица, извършващи дейности по поддържане, ремонтване и преустройство на асансьори за законосъобразно осъществяване на дейността им

В изпълнение на т. Д.5.2. и Д.5.8.1. от Плана за действие на ДАМТН през 2014 г. и във връзка със заповед № А-562/25.08.2014 г., издадена от председателя на ДАМТН, инспектори от ГДИДТН на ДАМТН извършиха засилен контрол на лицата, вписани в регистъра на ДАМТН по чл. 36, ал. 1 от Закона за техническите изисквания към продуктите като лица, извършващи дейности по поддържане, ремонтване и преустройство на асансьори.

Във връзка със заповед № А-562/25.08.2014 г., издадена от председателя на ДАМТН, и писмо № 46-12-40-2/20.11.2014 г. на и.д. главен директор на ГДИДТН, през 2014 г. са извършени 1403 проверки на асансьори в жилищни и обществени сгради, хотели и хотелски комплекси, като са спрени от експлоатация 337 асансьора. Проверките са осъществени във: София, Перник Кюстендил, Ловеч, Враца, Радомир, Земен, Видин, Ихтиман, Самоков, Благоевград, Пловдив, Пазарджик, Смолян, Чепеларе, Асеновград, Карлово, Хисар, Стара Загора, Кърджали, Хасково, Димитровград, Сливен, Ямбол, Бургас, Свиленград, Любимец, Пампорово, Велинград, Слънчев бряг, Старозагорски минерални бани, Елените, Св. Влас, Равда, Обзор, Несебър, Чепеларе, Баните, Широка лъка, Ловеч, Троян, Луковит, Тетевен, Плевен, Червен бряг, Русе, Силистра, Велико Търново, Габрово, Търговище, Разград, Варна и др.

Предприети са административнонаказателни мерки срещу три лица, които извършват поддръжка на асансьори, без да са вписани в регистъра на ДАМТН по чл. 36, ал. 1 от Закона за техническите изисквания към продуктите като лица, извършващи дейности по поддържане, ремонтване и преустройство на асансьори.

Започната е процедура по обезсилване на удостоверенията на петнадесет лица, които извършват поддръжка на асансьори като лица, вписани в регистъра на ДАМТН по чл. 36, ал. 1 от Закона за техническите изисквания към продуктите

При извършените планови и извънпланови проверки са проверени общо 3795 асансьора. В резултат на констатираните при проверките нарушения на нормативно установените изисквания за безопасна експлоатация на асансьорите са съставени 207 акта за установяване на административно нарушение (АУАН) и 123 бр. наказателни постановления. Резултатите от извършените проверки и броят на установените нарушения показва, че основен дял имат следните нарушения:

- Асансьори без извършен технически преглед;
- Липса на сключен договор с поддържаща фирма;
- Липсва СЕ маркировка;
- Отклонение от точността на спиране на кабината;
- Неработещо устройство за контрол на товара;
- Повреда в ограждането на кабината;
- Счупено стъкло ;
- Неправилно функциониране или неизправност на захващащ механизъм;
- Счупени плъзгачи;
- Неправилно функциониране на контактите за безопасност;
- Износени над допустимата норма канали на триещата шайба и въжета;
- Наличие на вода в шахната яма;
- Нефункциониращо устройство за двустранна разговорна връзка;
- Шум в редуктора, сигнализиращ за неизправност на червячната двойка;
- Напукана външна изолация на гъвкавите кабели към кабината на асансьора;
- Осветеност на кабината под 50 lx;
- Отклонение от неточността на спиране;
- Силен шум, вибрации и неравномерно движение на кабината;
- Неправилно функциониране или неизправност на ограничителя на скоростта;
- Износени спирачни накладки;
- Теч на масло от редуктора;
- Извършено преустройство без документи;
- Умишлено изключване на защитните системи на асансьорите.

Поддържащите асансьорите фирми все още продължават да не обръщат внимание на изпълнението на задължението им по чл. 9, ал. 2 от Наредбата за безопасната експлоатация и техническия надзор на асансьори – да извършват функционалните проверки, техническото

обслужване и планово – предупредителните ремонти на асансьора съгласно инструкциите на производителя и да записват резултатите в дневника за ремонт на асансьора.

Анализирайки данните от проверките, свързани с повишения обществен интерес след поредица от злополуки с асансьори, следва да се подчертаят фактите:

- ✓ Незаинтересованост и небрежно отношение на ползвателите към техническото състояние на асансьорите; от друга страна – има случаи ползвателите да се съмняват в поддържащите фирми и лицензираните лица, че ги карат да извършват ненужни ремонти с цел постигане на материални облаги;

- ✓ Недостатъчните финансови възможности на етажната собственост (особено там, където живеят основно възрастни хора – пенсионери);

- ✓ Компромиси от страна на лицата, поддържащи асансьори, по отношение на наложителността на необходимите ремонти, дължащи се на притеснения, че ползвателите неможейки да заплатят цената на ремонтните дейности ще прекратят договорите си за поддръжка и ще сключат договор с друг;

- ✓ Притесненията от страна на лицата, лицензирани да осъществяват технически надзор, че ще загубят клиенти, ако сигнализират за опасно техническо състояние на проверяваните от тях съоръжения – причината за това е дадената от законодателството възможност ползвателите да сменят по всяко време лицето, извършващо технически надзор;

- ✓ Умишлено неспазване на изискванията – законови и технически, както и умишлено изключване на защитните системи на асансьорите.

3. Други проверки и дейности

- Извършени са проверки на съоръжения с повишена опасност, ползвани при строежа на автомагистрала „Струма“ ЛОТ 2. При проверката е установена експлоатацията на съд, работещ под налагане, за сгъстен въздух с обем 1500 л, без да е регистриран от орган за технически надзор - за констатираното нарушение е съставен акт за установяване на административно нарушение на ползвателя му.

- През 2014 г. беше осъществен засилен контрол на ски-велековете в курортите Боровец, Банско и Добринище за спазване от ползвателите им на изискванията за безопасна експлоатация. Всички проверени съоръжения са регистрирани, извършени са им първоначални и периодични технически прегледи и са в добро техническо състояние.

- В началото на годината е извършена съвместна проверка с Комисията за защита на потребителите – Пловдив и РС ПБЗН – Смолян в к.к. Пампорово на апартаментни комплекси. Проверени са 34 обекта, в които се експлоатират 213 съоръжения с повишена опасност – 82 газови съоръжения и инсталации; 38 котела; 33 съда, работещи под налягане, и 60 асансьора. Най-често установяваните нарушения са нерегистрирани пред орган за

технически надзор газова уреди. Установени са и нарушения при регистрирането на асансьори в комплексите – асансьори са регистрирани от лицензирани лица, при условие че апартаментните комплекси са обществено-обслужващи сгради и техническият надзор на асансьорите следва да се осъществява от председателя на ДАМТН чрез ГДИДТН. За установените нарушения са съставени актове за административни нарушения.

➤ През първото тримесечие на 2014 г. е извършена мащабна проверка на съоръженията с повишена опасност в училища и детски градини и ясли, административни и обществено-обслужващи сгради за спазване изискванията на ЗТИП и наредбите по чл. 31 от закона по отношение на експлоатираните в тях газова инсталации и котли. Проверени са 53 учебни заведения, в които се експлоатират 129 съоръжения с повишена опасност. Извършена е проверка и в други 78 обекта, в които има условия за струпване на повече хора: хотели, ваканционни комплекси и заведения за обществено хранене на територията на области с административни центрове Благоевград и Кюстендил, в които са проверени 206 съоръжения с повишена опасност - основно котли, газова инсталации, газова уреди, съдове, работещи под налягане.

➤ Извършена е проверка на предприятие за производство на подпалки и брикети в гр. Костенец. При проверката е установено, че се експлоатират тръбопровод за водна пара и два съда, работещи под налягане с обем 1000 и 500 л, които не са регистрирани от орган за технически надзор - за констатираните нарушения са съставени актове за установяване на административни нарушения на ползвателя на съоръженията.

➤ Извършена е проверка на цех за производство и преработка на млечни продукти намиращ в с. Драгушиново, общ. Самоков. При проверката е установено, че в цеха се експлоатират два котела тип КП-Н 0,25 с топлинна мощност 250 kW. Котлите не са били регистрирани пред орган за технически надзор, респективно не са им извършвани технически прегледи за установяване на годността им за безопасна експлоатация - за констатираните нарушения са съставени актове за установяване на административни нарушения на ползвателя на съоръженията.

➤ Извършена е проверка в предприятие за производство на хартия и хартиени изделия, намиращо се в гр. Костенец. При проверката е установено, че в предприятието се експлоатират четири тръбопровода за водна пара и два съда, работещи под налягане, без да са регистрирани пред орган за технически надзор и без да им е извършен технически преглед за установяване на годността им за безопасна експлоатация - за констатираните нарушения са съставени актове за установяване на административни нарушения на ползвателя на съоръженията.

➤ Извършен е технически преглед с изпитване на участъка от газопровода Русия -Македония от очистна станция „Пиперево“ до кранов възел „Жидилово“.

➤ През третото тримесечие на 2014 г. е извършено прехвърляне на голям брой съоръжения с повишена опасност от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията към ГДИДТН, по териториално месторазположение.

➤ През четвъртото тримесечие на 2014 г. е извършена заверка на инвестиционен проект „Междусистемна газова връзка Гърция – България“, който е обект с национално значение. Заверени са 2 части от проекта – линейна и АГРС Кърджали.

➤ В областта на нормативното осигуряване на дейността на агенцията през настоящата година ГДИДТН участва в:

✓ разработването на проект на ЗИД на ЗТИП, който е внесен в Министерството на икономиката и енергетиката;

✓ разработването на проект на Постановление на Министерския съвет, който е разработен в изпълнение на Решение № 635 от 22.10.2013 г. на Министерския съвет за одобряване на Втори пакет от мерки за намаляване на регулаторната тежест и на решение по т. 19.3 от Протокол № 25 от заседанието на Министерския съвет от 27.06.2012 г. във връзка с втория План за действие за намаляване с 20 на сто на административната тежест от законодателството, което съдържа национални и транспонирани европейски изисквания за периода 2012 - 2014 г.;

✓ през първото тримесечие е обнародвано в бр. 27 на „Държавен вестник“ разработеното от ГДИДТН ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за безопасната експлоатация и техническия надзор на асансьори ;

✓ на първо четене в Народното събрание премина разработения от ГДИДТН проект на ЗИД на Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), с който се премахва регулаторния режим по чл. 20а от ЗЕВИ;

✓ на етап преди влизане за разглеждане в Министерския съвет са още два нормативни акта, разработени от ГДИДТН – проект на Наредба за безопасна експлоатация и технически надзор на въжени линии (НБЕТНВЛ) и ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на съоръжения под налягане (НУБЕТНСН);

✓ съгласувани са проектите на ПМС за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 25 ноември 2004 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за пренос, съхранение, разпределение и доставка на природен газ и ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за устройството и безопасната експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи и на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ (НУБЕПРГСИУПГ), свързани със строителството на газопровода „Южен поток“;

- ✓ Обнародван е в „Държавен вестник“ бр. 33 разработеният от ГДИДТН проект на ЗИД на ЗЕВИ, с който се премахва регулаторния режим по чл. 20а от ЗЕВИ;
- ✓ Обнародвано е в бр. 43 на „Държавен вестник“ ПМС за допълнение на НУБЕПРГСИУПГ, в разработването на което са участвали служители на ГДИДТН.
- ✓ В „Държавен вестник“ бр. 49 е обнародвано разработеното от ГДИДТН ПМС за изменение и допълнение на НУБЕТНСН.
- ✓ Обнародвано е в бр. 50 на „Държавен вестник“ разработено от ГДИДТН ПМС за изменение и допълнение на нормативни актове на МС, разработено в изпълнение на Решение № 635 от 22.10.2013 г. на Министерския съвет за одобряване на Втори пакет от мерки за намаляване на регулаторната тежест и на решение по т. 19.3 от Протокол № 25 от заседанието на Министерския съвет от 27.06.2012 г. във връзка с втория План за действие за намаляване с 20 на сто на административната тежест от законодателството, което съдържа национални и транспонирани европейски изисквания за периода 2012 - 2014 г. Измененията са в 21 наредби, приети на основание Закона за техническите изисквания към продуктите и Закона за измерванията. Целта на всички изменения е облекчаване на потребителите на административни услуги.
- ✓ Приет е от Министерски съвет разработеният от ГДИДТН проект на НБЕТНВЛ.
- ✓ Разгледан е проект на Наредба за правилата, нормите и техническите изисквания за устройството и безопасната експлоатация и реда за осъществяване на контрол на съоръжения с повишена опасност, които имат значение за ядрената безопасност и е изготвено становище по проекта.
- ✓ През второ тримесечие е внесено ПМС на разработените от ГДИДТН и обнародвани в „Държавен вестник“ изменения и допълнения на Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на газовите уреди, Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на машините, Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на съдовете под налягане, Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на съоръженията под налягане, Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на асансьорите и техните предпазни устройства, Наредбата за съществените изисквания към въжените линии за превоз на хора и оценяване на съответствието на техните предпазни устройства и подсистеми, Наредбата за устройството и безопасната експлоатация на нефтопроводи и нефтопродуктопроводи, Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на котли за гореща вода, предназначени за работа с течни или газообразни горива, по отношение на коефициента на полезно действие.
- ✓ През третото и четвъртото тримесечието е обнародвано в „Държавен вестник“ ПМС за изменение и допълнение на Закона за техническите изисквания към продуктите,

НБЕТНА, НУБЕТНСН, НУБЕПРГСИУПГ, Наредба за устройството и безопасната експлоатация и техническия надзор на газовите съоръжения и инсталации за втечнени въглеродородни газове, Наредба за условията и реда за издаване на лицензии за осъществяване на технически надзор на съоръжения с повишена опасност и за реда за водене на регистър на съоръженията, Наредба за устройството, експлоатацията и техническия надзор на ацетиленови уредби, Наредба за безопасната експлоатация и техническия надзор на повдигателни съоръжения.

- Служители на ГДИДТН са осъществили и следните дейности:
- ✓ Участвали са в извършването на 124 съвместни проверки с други контролни органи (ИА ГИТ, НС ПБЗН, РИОСВ).
- ✓ Участвали са в 42 заседания на експертни съвети, създадени от кметове на общини или областни управители.
- ✓ Участвали са в 359 изпитни комисии за придобиване на правоспособност за обслужване на СПО.
- ✓ Проверени са 121 планове и програми за провеждане на курсове за придобиване на правоспособност по обслужване на СПО. Съгласувани са 107 и е отказано съгласуване на 14 планове и програми.

4. Администриране на регулаторни режими.

- От регионалните отдели на ГДИДТН са извършени проверки на 138 заявители за вписване в регистъра по чл. 36, ал. 1 от ЗТИП на лицата, извършващи дейности по поддържане, ремонтране или преустройство на СПО, и на 22 заявители за получаване на лицензия за осъществяване на технически надзор на СПО по чл. 34а, ал. 1 от закона.
- В ГДИДТН са вписани в регистъра по чл. 36, ал. 1 от ЗТИП и са издадени удостоверения за вписване на 109 лица. Отказано е вписване в регистъра на 8 лица.
- Издадени са лицензии за осъществяване на технически надзор на СПО на 12 лица. Отказано е издаването на лицензия на едно лице.
- Извършени са 103 проверки на лица, притежаващи лицензии за осъществяване на технически надзор на СПО, и 809 проверки на вписани в регистъра по чл. 36, ал. 1 от ЗТИП лица.
- Издадени са заповеди за заличаване от регистъра по чл. 36, ал. 1 от ЗТИП и обезсилване на издадените удостоверения на 88 лица.
- Издадени са заповеди за отнемане на лицензиите по чл. 34а, ал. 1 от ЗТИП за осъществяване на технически надзор на съоръжения с повишена опасност на 13 лица.

- Издадени са 421 разрешения за провеждане на курсове за придобиване на правоспособност за упражняване на професии по обслужване на СПО, в които са преминали обучение 4034 души.

- Призната е правоспособност по реда на Наредба № 1 от 4 март 2002 г. за условията и реда за придобиване и признаване на правоспособност за упражняване на професии по управление на товароподемни кранове и подвижни работни площадки на 7 лица.

5. Надзор на пазара.

Наблюдение и/или проверка по надзор на пазара са осъществени на 2508 продукта, от които 2418 съоръжения с повишена опасност и 90 машини.

При извършена проверка по надзор на пазара в предприятие за производство на медицински и превързочни материали в Сандански е установено, че част от машините, монтирани и работещи в предприятието, са без маркировка за съответствие и без инструкция за употреба - машина за нанасяне на лепило, машина за пълнене на пластмасови спринцовки, блистерна машина за пакетиране на медицински продукти, термоформовъчна машина и машина за залепване на полиетиленово фолио с кратон. Установено е, че тези машини са произведени от български производител. За констатираните нарушения на нормативно установените изисквания на производителя са съставени два акта за установяване на административни нарушения за това, че машините са пуснати на пазара без маркировка за съответствие СЕ. На основание чл. 30, ал. 1 от Закона за техническите изисквания към продуктите от производителя на машините са изискани техническите досиета и декларациите им за съответствие, за да се установи изпълнил ли е производителят задълженията си по оценяване на съответствието на машините със съществените изисквания на Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието на машини.

При извършена проверка по надзор на пазара в предприятие за производство на хартия и хартиени изделия, намиращо се в Костенец, е установено, че са монтирани два подемника. При визуалната проверка на подемниците е установено, че те имат видими несъответствия със съществените изисквания на приложимите наредби по чл. 7 от ЗТИП.

При проверка в предприятие за производство на етанол, намиращо се в с. Веринско, общ. Ихтиман е установено, че в предприятието е монтирана товарна платформа TREZ COMPACT 2000-011, върху която липсва поставена маркировка за съответствие СЕ.

При участие в държавна приемателна комисия на обект "Национален културно-исторически комплекс „ Самуилова крепост“ в землище на с. Ключ, общ. Петрич служители на ГДИДТН са установили, че в обекта са монтирани три броя подемници за хора с ограничена подвижност, произведени от български производител. При проверка на

представените документи за подемпниците и на самите подемпници е установено, че имат видими несъответствия със съществените изисквания на приложимите наредби по чл. 7 от ЗТИП.

При съвместни действия с митническите бюра в Шумен и Търговище са констатирани несъответствия с нормативно установените изисквания за пускане на пазара при 4 машини и 2 съоръжения.

При проверките на обществено-обслужващи заведения за спазване на изискванията на Закона за техническите изисквания към продуктите и наредбите по чл. 31 от закона по отношение на експлоатираните в тях газови съоръжения е извършена и проверка по надзор на пазара на 58 газови уреда, произведени и пуснати на пазара през последната една година. Не са установени нарушения.

Извършена е проверка в предприятие, произвеждащо козметични продукти, намиращо се в Ихтиман. При проверката е установено, че газовата инсталация в предприятието се захранва от четири батерии от бутилки за сгъстен природен газ, състоящи се от по девет бутилки. Три от батериите се състоят от бутилки с вместимост на всяка от бутилките 89 л и една батерия от бутилки с вместимост 90 л на всяка от бутилките. На описаните батерии от бутилки е установено, че липсва маркировка за съответствие л.

Предприети са действия по надзор на пазара, включително за изясняване на обстоятелствата, свързани с посочените по-горе съоръжения. На лицата, които не са изпълнили нормативно установените си задължения при пускането на съоръженията на пазара са съставени актове за установяване на административни нарушения.

6. Обследване на аварии и злополуки.

През 2014 г. от ГДИДТН са регистрирани 25 сигнала за възникването на аварии и злополуки със СПО. Вследствие обследването на причините за възникването на инцидентите е установено, че 20 от аварията се дължат на грубо неспазване на инструкциите за безопасна експлоатация и наредбите по чл. 31 от ЗТИП, 5 се дължат на настъпила техническа повреда при експлоатация на съоръженията. В резултат на възникналите аварии или злополуки са нанесени материални щети на 5 обекта, ранени са 13 души и са загинали 5 души. Възникналите инциденти са, както следва:

- 9 с асансьори, при които са нанесени материални щети на един обект и са ранени 4 души и трима са загинали.;
- 1 с повдигателни съоръжения (автокранов), при който един е загинал.
- 14 с газови съоръжения и инсталации, при които са ранени 7 души и е загинал един. Нанесени са материални щети на 4 обекта;
- 1 със съоръжения, работещи под налягане (криогенен съд за течен кислород), при който са ранени двама души.

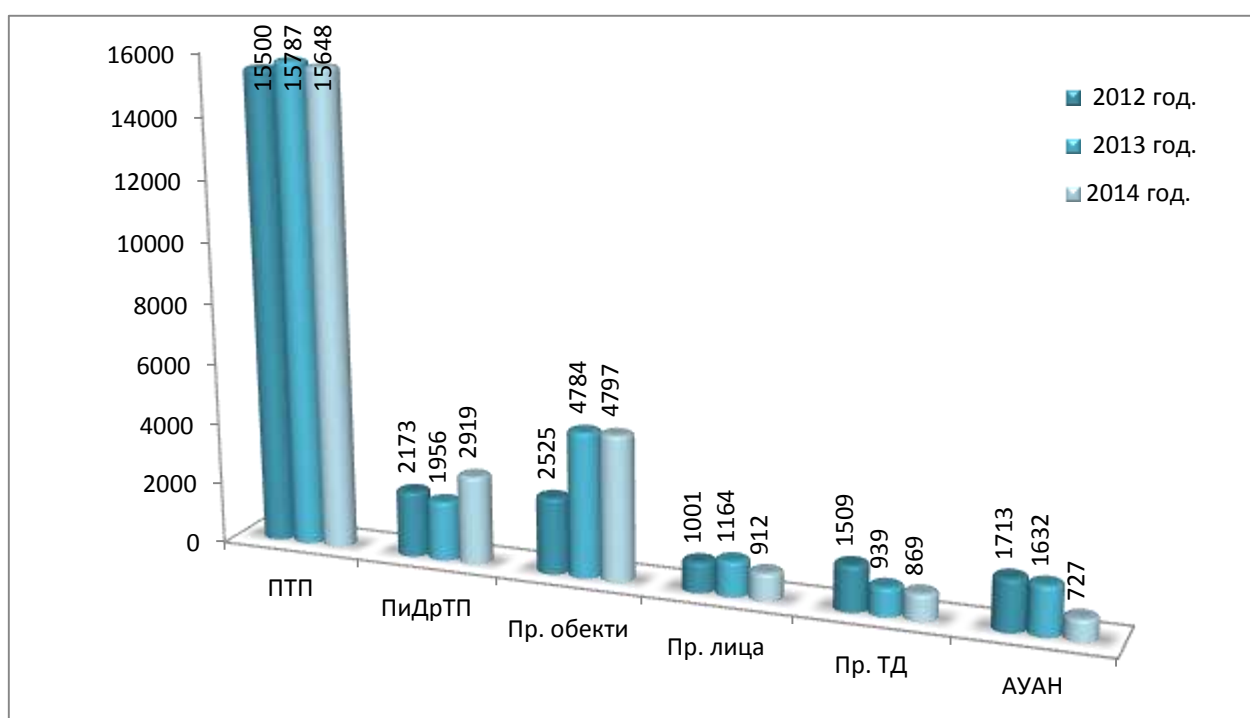
7. Административнонаказателна дейност.

За констатираните нарушения на ЗТИП и наредбите по прилагането му при извършените проверки на обекти и технически прегледи на СПО през 2014 г. служителите на ГДИДТН са съставили 727 акта за установяване на административни нарушения. Издадени са 818 наказателни постановления (НП). Прекратени са преписките по 135 акта на основанията по Закона за административните нарушения и наказания (деянието не е нарушение, лицето не е нарушител или са допуснати нарушения на материалния или процесуалния закон при съставянето или предявяването на АУАН). Обжалвани са 48 от издадените наказателни постановления.

Експертите на ГДИДТН са съставили 37 НП срещу 13 от лицата и структурно обособените части на предприятия или организации, получили лицензия от председателя на ДАМТН за осъществяване на технически надзор на съоръжения с повишена опасност. Издадени са 23 НП срещу 16 от лицата, вписани в регистъра на ДАМТН по чл. 36, ал. 1 от Закона за техническите изисквания към продуктите като лица, извършващи дейности по поддържане, ремонтване и преустройство на съоръжения с повишена опасност.

Поради технически неизправности и/или неспазване на нормативно установените изисквания за безопасна експлоатация са наложени следните принудителни административни мерки по чл. 49 от ЗТИП – 493 заповеди за спиране от експлоатация на 585 съоръжения с повишена опасност и 489 задължителни писмени предписания на собственици или ползватели, работодатели, длъжностни и други лица.

Сравнението между постигнатите резултати от осъществените по-важни дейности от ГДИДТН през последните три години показва следното съотношение:

Фиг.1

ПТП – периодични технически прегледи на СПО

ПиДрТП – първоначални и други технически прегледи на СПО

Пр. обекти – проверени обекти, в които се експлоатират СПО (с платена и неплатена държавна такса)

Пр. лица – проверени лица, получили лицензия по чл. 34а от ЗТИП или вписани в регистъра по чл. 36, ал. 1 от закона

Пр. ТД – проверена и заверена техническа документация по чл. 35 от ЗТИП

АУАН – съставени актове за установено административно нарушение при извършените прегледи и проверки

Както се вижда от фиг. 1, тенденцията е на запазване на броя извършвани периодични технически прегледи и проверки на обекти, в които се експлоатират СПО. Отчитаме значително нарастване на броя извършвани първоначални и извънредни технически прегледи и лек спад в броя на проверените лица, получили лицензия по чл. 34а от ЗТИП или вписани в регистъра по чл. 36, ал. 1 от закона. Броят на съставени актове за установено административно нарушение като абсолютно число е по-малък, но установените нарушения са значително по-голям брой, поради факта, че през 2014 г. в един акт се описва повече от едно нарушение. За сметка на това е увеличен и броят на писмените предписания и са положени големи усилия в областта на превенцията. Благодарения на голямата медийна кампания ползвателите са уведомени за изискванията към СПО и са предприели своевременни мерки по привеждането им в съответствие с нормативните изисквания. Частичното изпълнение, което се забелязва при някои от планираните за осъществяване дейности се дължи на различни фактори, които не зависят само от организацията на работа на ГДИДТН. Многобройните постъпили заявления за извършване на технически прегледи от ползвателите на съоръженията, измененията в нормативните актове, участията в голям брой извънредни проверки и проверки по сигнали и жалби на граждани, затруднената организация по извършване на прегледи и проверки на СПО във връзка с променения начин на заплащане на дължимите държавни такси, както и недостатъчен финансов и кадрови ресурс са основните фактори, които силно затрудняват ефективността на дейността на дирекцията.